

Politik Bilim

Ulusal İnovasyon Girişimi...

Aykut Göker

Altı üniversitenin rektörü, özel sektörden altı yönetici, sanayici ve işadamlarını temsil eden derneklerden yedi yönetici ve TÜSİAD-Sabancı Üniversitesi Rekabet Forumu'ndan iki yönetici **Ulusal İnovasyon Girişimi** adı altında bir araya geldi. Amaçları, "Türkiye'de inovasyon politikalarının oluşturulması ve uygulanması safhalarında özel sektör-üniversite-sivil toplum işbirliğini pekiştirmek ve yönlendirmek; siyasî irade ve kamu kurumlarıyla diyalogu geliştirip görüş ve öneriler hazırlayarak inovasyon politikaları oluşturma sürecine katkıda bulunmak; ve inovasyon konusunda kamuoyunda bilinç oluşturmak..." İTÜ ve ODTÜ Rektörleri ile Boğaziçi, Bilkent, Sabancı ve Koç Üniversiteleri'nin Rektörleri Girişim'de yer alıyorlar. 11 Kasım'da yapılan bir basın toplantısı ile varlığı kamuoyuna duyurulan Girişim'in ilk hedefi, "2023 Türkiye'si ve İnovasyon; İnovasyonun Finansmanı; İnovasyon için İnsan Kaynağı ve Yetenekler; İnovasyon için Ortam ve Altyapı; ve Kamuda İnovasyon" başlıklarından oluşan bir **Strateji Dokümanı** hazırlanması.

ESİNLENİLEN ÖRNEK...

ABD'de, bir süre önce, aralarında Georgia Institute of Technology, Columbia University, University of North Caroline, Stanford University, Massachusetts Institute of Technology'nin de bulunduğu sekiz üniversitenin rektörü, Rekabet Konseyi'nden iki yönetici ve özel sektörden on bir yönetici bir araya gelerek "**National Innovation Initiative**" adını taşıyan bir girişim başlatmıştı. Bu girişim, hazırladığı "**Innovate America**" başlıklı raporu 2004 sonunda Amerikan kamuoyunun dikkatine sundu. Bizdekinin de bu girişimden esinlendiği biliniyor.

Innovate America önemli bir rapor; iyi incelemek gerek. Ders alabileceğimiz önemli noktaları var. Bunlardan bazılarını dikkatlerinize sunmak istiyorum. Rapor'un "İnovasyonun Yeni Biçimi" başlığını taşıyan II. bölümünde, "**Ulusalçılık ve Küreselleşme**" alt başlığı altında deniyor ki: "Uluslararası bir düzenden, gerçekten küresel ölçekte, karşılıklı bağımlılığa doğru evrilen bir dünyada, ulusal ölçekteki inovasyon kapasitesini artırmanın tek yolu dünyanın kalan kısmıyla etkin biçimde ve işbirliği anlayışıyla kenetlenmektir. İnovasyon pazarı hiçbir ulusun tekelinde değildir. Diğer ulusların büyüme ve refâha ulaşma kâbiliyetlerinde meydana gelen gelişmeleri memnuniyetle karşılamalıyız. Bu ulusların fertleri inovasyona dayalı olarak yükselen refahtan paylarına düşeni tam olarak almayı hak ediyorlar. Ve bu gerçekten bir 'kazan-kazan' meselesidir. Dışımızdaki refah Amerika ve Amerikalılar için olumlu etkiler yaratır." Arada geçen yeni moda 'kazan-kazan' terimi iki yönden de okunabilir: 'Kazansın-kazanayım', 'kazanayım-kazansın'; niyete bağlı. Yine de, kenetlenmeyi öngördükleri dünya açısından, buraya kadar, itiraz edilecek pek bir şey yok; ama, bundan sonrası biraz ilginç; altları tarafımdan çizildi:

"Güvenliğimizi ve ekonomik fırsatlarımızı artıran dünyanın büyüyen ekonomileridir; uluslararası düzenden herhangi bir beklentisi olmaksızın fakirlikte kilitlenip kalmış toplumlar değil. **Ulusal İnovasyon Girişimi olarak tavsiyelerimiz**, Amerika, dünyanın kalan kısmıyla etkin biçimde ve işbirliği anlayışıyla kenetlenirken **kendi inovasyon kapasitesi ve rekabet gücünü artıracak kazan-kazan çözümlerini nasıl yaratabilir, noktasında odaklanılarak tasarlanmıştır.**"

KÜRESELLEŞELİM AMA...

Raporun sonraki bölümlerinde, hangi noktadan hareketle tasarlandığına işaret edilen bu tavsiyeler sıralanırken, "Amerika'nın İmalât Kapasitesini Güçlendirme" hedefi ile ilgili olarak şöyle bir tavsiye yer alıyor: "Eğer, Birleşik Devletler'in üretim kâbiliyetleri denizaşırı

coğrafyalara doğru yer değiştirmeye devam ederse, ve bunun ardından **yenilikçi tasarım ve ARGE aşamaları da denizaşırı coğrafyalara kayarsa**, ülke büyük bir güvenlik problemiyle karşı karşıya kalacaktır. **Bizim, en ileri teknolojilerin ve en iyi imalt tesislerinin sınırlarımız içinde kalmasına ihtiyacımız vardır.**” Ve hemen şunlar ekleniyor:

“Savunma Bakanlığı, 21. yüzyılın imalt süreçlerinde sıçrama yaratan teknolojilerin bir ‘sponsoru olarak’, tarihsel rolünün gereklerini yeniden yerine getirmek için sanayi ile işbirliği hlinde çalışmalıdır. Destek olacağı alanlar, dağıtılmış ve masaüstü imalt, üretim sürecine gömülmüş kalite muayenesi, devrimsel dönüşümler yaratacak malzemelerin ve fabrikasyon yöntemlerinin, nano ölçekte yapılmış aytıt ve makinaların kullanılması konularını içerebilir.”

ABD’deki Girişim’in raporunda yer alan bu noktaları, bizim Ulusal İnovasyon Girişimi’mizin de dikkatle değerlendireceğine inanıyorum.

<http://www.inovasyon.org>

CBT. 10 Aralık 2005